

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

1 (4) 2024

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 1(4) - 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори. сиёсий фанлар номзоди. профессор.

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети Тарих факултети доценти

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳақимов Назар Ҳақимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гўлнора Абдукаҳхаровна –
т

Гурдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАРИ:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;
Тайланова Шоҳида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарқанд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодири Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Электрон журнал **1368-сонли гувоҳнома** билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEM S TEAM” масъулияти чекланган жамияти.

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

| | |
|---|-------|
| <i>Mustafoyev Abubakr Muhiddin o'g'li</i> XIII VA XIV-ASRDA YASHAB IJOD ETGAN BUXORO FAQIHLARI VA ULARNING ASARLARI TAVSIFI (1-qism)..... | 9-14 |
| <i>Mirzayev Avazbek</i> ANDIJON TAJRIBA PAXTA DALASI TARIXINING ARXIV HUJJATLARIDA YORITILISHI | 15-21 |
| <i>Алиджанова Лазизахон Аббасовна</i> ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТЛАРДА ДИН ВА ТАБОБАТ МАСАЛАСИНИ ЎРГАНИШДАГИ ЁНДАШУВЛАР | 22-28 |
| <i>Sobirov Sardorbek Abdusattor o'g'li</i> XIX-ASRNING IKKINCHI YARMIDA SHARQIY TURKISTONDA ROSSIYA VA BRITANIYA IMPERIYALARI RAQOVATI | 29-34 |
| <i>Джалолов Бахром Джамолович</i> СОВЕТ ҲОКИМИЯТИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА “ПАХТАЯККАҲОКИМЛИГИ” СИЁСАТИ ВА БОЛАЛАРГА КЎРСАТГАН ТАЪСИРИ | 35-39 |
| <i>Махматкулова Нозикой Чориёевна</i> О'ЗБЕКИСТОНДА XX ASRNING IKKINCHI YARMIDA IRRIGATSIYA-MELIORATSIYA VA QISHLOQ XO'JALIGINI MEKANIZATSIYALASH SOHASIDA YURITILGAN KADRLAR SIYOSATI | 40-45 |
| <i>Ochilov Farhod</i> О'ЗБЕКИСТОНДА О'ZINI О'ZI BOSHQARISH ORGANLARINING АНОЛИНИ ИЖТИМОИЙ НИМОYA QILISHDAGI FAOLIYATI | 46-52 |
| <i>Ҳамроева Нодира Нормуродовна</i> ЎЗБЕКИСТОНДА ЕР-СУВ ИСЛОҲОТИ ЖАРАЁНИДА ИЖТИМОИЙ МУОММОЛАР | 53-58 |
| <i>Мамажонов Алишер, Алишеров Абдувоҳид Алишерович</i> ЎЗБЕКИСТОНДА ГИДРОЭЛЕКТР СТАНЦИЯЛАРНИНГ БАРПО ЭТИЛИШИ ТАРИХИ | 59-65 |
| <i>Tursunov Ravshan Normuratovich</i> XIX-ASRNING IKKINCHI YARMI – XX-ASR BOSHIDA TURKISTON O'LKASIDA SODIR BOLGAN ZILZILALAR TARIXIGA BIR NAZAR | 66-71 |

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

| | |
|--|---------|
| <i>Умурзакова Мўътабархон Нодир қизи</i> СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ СОҲАСИНИ ТИББИЙ СУҒУРТА АСОСИДА МОЛИЯЛАШТИРИШ МОДЕЛИ | 72-78 |
| <i>Ro'zmetov Bahodir Shomurotovich</i> TURIZMDA XIZMATLAR MOHIYATI VA UNING IJTIMOIIY-IQTISODIY RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDAGI O'RNI | 79-90 |
| <i>Shanazarova Nilufar Baratovna</i> MILLIY IQTISODIYOTDA TRANSPORTNING АНАМИYATI | 91-99 |
| <i>Рахимов Ойбек Бахтиёрович</i> АВТОТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИНИ СУҒУРТА ҚИЛИШНИНГ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ МОХИЯТИ | 100-109 |

| | |
|---|---------|
| <i>Болтаев Нурали Шираматович</i> АГРАР ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА КАДРЛАР САЛОҲИЯТИНИ БАҲОЛАШ МЕЗОНЛАРИ АСОСИДА КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШНИНГ ЙЎНАЛИШЛАРИ | 110-118 |
| <i>Эрханов Муҳаммаджон Абсайитович</i> ДАВЛАТНИНГ ХАЛҚАРО РЕЙТИНГ ВА ИНДЕКСЛАРДАГИ ЎРНИНИ ЯХШИЛАШДА ИҚТИСОДИЙ БАРҚАРОРЛИКНИНГ ЎРНИ | 119-124 |
| <i>Жураева Гульзира</i> АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В МЕЖДУНАРОДНОЙ ТОРГОВЛЕ И УСЛУГАХ В ЭКОНОМИЧЕСКОМ РАЗВИТИИ | 125-130 |
| <i>Akbarov Husan O'zbekxonovich</i> BOG'DORCHILIKDA TEXNIK SAMARADORLIKNI TAHLIL ETISHNING PARAMETRIK VA NOPARAMETRIK USULLARI | 131-136 |
| <i>Yaqubova Yulduz Raimovna</i> KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING ISHLAB CHIQRISHINI SAMARALI AMALGA OSHIRISH KO'RSATKICHLARI | 137-147 |
| <i>Rahimbayev Akmal Azatboevich</i> ЎЗБЕКИСТОН ҲУДУДЛАРИНИ САНОАТГА ИХТИСОСЛАШУВ ДАРАЖАСИНИ ТАРМОҚЛАР БЎЙИЧА АНИҚЛАШ | 148-157 |
| <i>Saidmurodov Feruz Sodiqjon o'g'li</i> SAMARALI SOLIQ SIYOSATI-INNOVATSION RIVOJLANISHGA O'TISHNING ASOSIY SHARTI | 158-170 |
| 09.00.00 – ФАЛСАФА ФАНЛАРИ | |
| <i>Наврўзова Гулчеҳра Нигматовна</i> БАҲОУДДИН НАҚШБАНД РУБОЙЛАРИНИ ШАРҲЛАГАН АЛЛОМА | 171-175 |
| <i>Шарифходжаева Наргиза Абдуманноновна</i> ФИЛОСОФИЯ СВОБОДЫ, РАВЕНСТВА И СОЦИАЛЬНОЙ СПРАВЕДЛИВОСТИ МУХАММАДА АЛИ ДЖИННЫ | 176-181 |
| <i>Nasimov Azizbek Azimovich</i> АХВОРОТЛАШГАН ЖАМИЯТ РИВОЖЛАНИШИДА АХЛОҚИЙ ҚАДРИЯТЛАРНИНГ МОНИЯТИ | 182-186 |
| <i>Norkulov Olim Nasimovich</i> GLOBALLASHUV JARAYONIDA MIGRATSIYANING AHOLI AXLOQIY QADRIYATLARIGA TA'SIRI | 187-191 |
| <i>Хасанов Бобуржон Хакимович</i> ОММАВИЙ НОРОЗИЛИКЛАРНИ ОЛДИНИ ОЛИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ | 192-197 |
| <i>Quratboyev Alisher Maxsudovich</i> YANGI O'ZBEKISTON VA IJTIMOY DAVLATCHILIK | 198-204 |
| <i>Raxmonberdiyev Islombek Ilxom o'gli</i> SIVILIZATSIYALAR TARAQQIYOTIDA MADANIYATLAR TO'QNASHUVINING IJTIMOY- FALSAFIY AHAMIYATI (Samyuel F. Xantingtonning "Sivilizatsiyalar to'qnashuvi" asari asosida)..... | 205-214 |

| | |
|---|---------|
| <i>Shukurov Orif Jumaboyevich</i> JAMIYATDA YOSHLARNING IJTIMOYIY AKTIVLIGINI OSHIRISH XUSUSIYATLARI VA TAMOYILLARI | 215-219 |
| 10.00.00 – ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ | |
| <i>Akhmedov Oybek Saporbayevich</i> THEORETICAL OVERVIEW OF THE DEFINITION “TERM” AND “TERMINOLOGY” IN LINGUISTIC SURVEYS | 220-227 |
| <i>Ravshanova Gulrukhbegim Qaxramon qizi</i> ЯНГИ ЎЗБЕК ШЕЪРИЯТИДА ҲАЖВНАВИСЛИК АНЪАНАСИ | 228-232 |
| <i>Ortiqova Mavluda Nurmahammadovna</i> AQOID ILMIDA KAROMAT TUSHUNCHASI VA BADIY ADABIYOTDAGI TALQINI | 233-237 |
| <i>Uliqova Mavludaxon</i> “QON-QARINDOSH” KONSEPTINI FONETIK-FONOLOGIK SATHDA NAMOYON BO’LISHI | 238-243 |
| <i>Rahmonov Asror ibni Nusrat</i> HERMANN HESSE HAYOTI, IJODI VA ADABIYOTDAGI O’RNI | 244-252 |
| <i>Raxmatova Dilafruz Nusratilloevna</i> SAMARQAND JADIDCHILIK MAKTABI VAKILLARI ASARLARINING TIL XUSUSIYATI | 253-258 |
| <i>Djuraeva Muxlisa Shadiyarovna</i> INGLIZ VA O’ZBEK TILLARIDA OILAVIY NUTQDAGI IJTIMOYIY-MADANIY FARQLAR | 259-265 |
| <i>Vokhidova Tamanno Saidjonovna</i> MEDIALINGUISTICS AS A MODERN SCIENTIFIC DIRECTION | 266-271 |
| <i>Djurayeva Shahlo G’ulom qizi, Sattarova Ismigul Baxtiyorovna</i> INGLIZ ADABIYOTLARIDA KIRITMA BIRLIKLARINING BADIY SEMANTIKASI | 272-277 |
| 12.00.00 – ЮРИДИК ФАНЛАР | |
| <i>Uzakova Go’zal Sharipovna</i> O’ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA “YASHIL QURILISH”NI AMALGA OSHIRISHNING HUQUQIY MASALALARI | 278-286 |
| <i>Murzaev Shuxrat Shavkatovich</i> СУЩНОСТЬ И СОДЕРЖАНИЕ КАТЕГОРИИ ПРАВОПОНИМАНИЯ | 287-293 |
| <i>Qosimov Botirjon Ma’rufjon o’g’li</i> SUD HOKIMIYATINING MOLIYAVIY MUSTAQILLIGI: KONSTITUTSIYAVIY TAHLIL | 294-301 |
| <i>Islombek Abdikhakimov</i> QUANTUM COMPUTING AND LEGAL READINESS FOR E-GOVERNMENT SERVICES | 302-309 |
| <i>Hodjaeva Shirinxon Olimxon kizi</i> ПЕРСПЕКТИВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В СУДЕБНОЙ СИСТЕМЕ | 310-315 |
| <i>Jiyenbayev Bahadir Ospanovich</i> EKOLOGIK AUDITNI HUQUQIY TA’MINLASHNING AYRIM XUSUSIYATLARI: MILLIY VA XORIJYIY TAJRIBA | 316-322 |
| <i>Aliyev Sobir Tursunboevich</i> СУД ҲУКМИНИ ЧИҚАРИШ ЖАРАЁНИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШДА РАҚАМЛАШТИРИШ ИМКОНИАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ | 323-329 |

Адембаев Аралбай Куралбаевич

АЙРИМ ХОРИЖИЙ МАМЛАКАТЛАР ЖИНОЯТ ҚОНУНЛАРИДА ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИ
ҲАРАКАТИ ЁКИ УЛАРДАН ФЙДАЛАНИШ ХАВФСИЗЛИГИ ҚОЙДАЛАРИНИ БУЗИШ УЧУН
ЖАВОБГАРЛИК МАСАЛАЛАРИ 330-339

13.00.00 – ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ

Матенов Рашид Бекимбетович, Анатолий Викторович Тряпельников

ЮРИДИЧЕСКИЙ ТЕКСТ КАК ОБЪЕКТ ОБУЧЕНИЯ РУССКОМУ ЯЗЫКУ СТУДЕНТОВ-
ЮРИСТОВ: ИННОВАЦИОННЫЕ ПОДХОДЫ И МЕЖОТРАСЛЕВЫЕ
ПЕРСПЕКТИВЫ 340-346

Xajiyeva Iroda Adambayevna

TALABALARGA ZAMONAVIY O'ZBEK SHE'RIYATI VA FOLKLOR MUNOSABATINI
TUSHUNTIRISHDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING O'RNI 347-351

Ayatov Raximberdi Ibragimovich

XORIJIIY TILDA TURIZM VA MEHMONXONA BIZNESI SOHASIGA OID SO'Z VA IBORALARNI
O'QITISHDA TIL KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH 352-357

Saidova Dilobar Ikrambayevna

MEHRIBONLIK UYLARI TARBIYALANUVCHILARIDA IJTIMOIIY XULQ-ATVORNI
RIVOJLANTIRISH ZARURATI 358-361

Eshqobilov Elmurod Menglimurod o'g'li

KOMPETENSIYAVIY YONDASHUV ASOSIDA BO'LAJAK JISMONIY TARBIYA O'QITUVCHISINING
KASBIY-PEDAGOGIK IJODKORLIKNI RIVOJLANTIRISH
METODIKASI 362-367

Ҳамдамова Шахноза Юсупалиевна

ТИББИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА ФАНЛАРАРО ИНТЕГРАЦИОН ЁНДАДАШУВ АСОСИДА
ТАЛАБАЛАРНИ КАСБИЙ ЛАЁҚАТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ 368-375

Janonova Sitora Berdinazarovna

ТА'ЛИМ ВА ТАРБИYA ТАРАҚҚИYOTИДА КОММУНИКАТИV КОМПЕТЕНСИYA
TUSHUNCHASINING O'RNI 376-381

Турсунбоева Мухлиса Анвар қизи

ТАБИИЙ ФАНЛАР ФАКУЛЬТЕТЛАРИДА ИНГЛИЗ ТИЛИНИ КАСБГА
ЙЎНАЛТИРИЛГАНЛИК АСОСИДА ЎҚИТИШ ПЕДАГОГИК МУАММО
СИФАТИДА 382-387

Bakhadirova Shoxina Nadir kizi

INGLIZ TILIDA GAPIRISH KO'NIKMASINI RIVOJLANTIRISHGA YO'NALTIRILGAN MASHQ VA
TOPSHIRIQLARNI ONLINE KO'RINISHDA O'QITISH 388-392

Qurbonova O'lmasoy Usmonovna, Niyozova Shohista Nusratilloevna

OILA BARQARORLIGINI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK OMILLARI 393-397

Xudayberdiyeva Mahliyo Zayniddin qizi

BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA KOMMUNIKATIV YONDASHUV ASOSIDA KASBIY SIFATLARINI
RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK SHART-SHAROITLARI VA INNOVATSION
METODLARI 398-403

Akbarov Husan O'zbekxonovich

Samaqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti
Raqamli texnologiyalar va buxgalteriya hisobi kafedrası dotsenti

**BOG'DORCHILIKDA TEXNIK SAMARADORLIKNI TAHLIL ETISHNING PARAMETRIK
VA NOPARAMETRIK USULLARI**

Annotatsiya. Maqola bog'dorchilikda texnik samaradorlikni qiyosiy tahlil etishda parametrik va noparametrik usullarini qo'llash, ularni turlari va usullari haqida ma'lumot berish bilan bir qatorda ikkita usulning afzalliklari va kamchiliklari ko'rib chiqilgan. Bu usullarni birgalikda foydalanish hamda samaradorlikni o'rganishning yangi masalalari sifatida qarab chiqilgan.

Kalit so'zlar: Samaradorlik tahlili, stoxastik chegara, tasodifiy ta'sir, ma'lumotlar muhiti tahlili.

Akbarov Husan Uzbekhanovich

Associate Professor of the Department of Digital Technologies and
Accounting of Samakand Agra-Innovation and Research University

**PARAMETRIC AND NON-PARAMETRIC METHODS OF TECHNICAL EFFICIENCY
ANALYSIS IN GARDENING**

Abstract. The article discusses the use of parametric and non-parametric methods in the comparative analysis of technical efficiency in horticulture, and also provides information about their types and methods, as well as the advantages and disadvantages of the two methods. The combined use of these methods and the study of effectiveness are considered as new issues.

Keywords: efficiency analysis, stochastic threshold, random effect, data envelopment analysis.

Акбаров Хусан Узбекханович

Доцент кафедры цифровых технологий и бухгалтерского учета
Самакандского института агроинноваций и исследований

**ПАРАМЕТРИЧЕСКИЕ И НЕПАРАМЕТРИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ АНАЛИЗА
ТЕХНИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ В САДОВОДСТВЕ**

Аннотация. В статье рассматривается использование параметрических и непараметрических методов при сравнительном анализе технической эффективности в садоводстве, а также приводятся сведения об их видах и методах, а также преимуществах и недостатках двух методов. Совместное использование этих методов и изучение эффективности рассматриваются как новые вопросы.

Ключевые слова: анализ эффективности, стохастический порог, случайный эффект, анализ оболочки данных.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I1Y2024N18>

Kirish. Respublika iqtisodiyoti qishloq xo'jaligi bilan uzviy bog'iq bo'lib, YaIMdagi ulushi sezilarni darajada yuqoridir. Bugungi kunda O'zbekistonda meva-sabzavot mahsulotlari aholining o'rtacha yillik ehtiyojini qariyb 96 foizini o'z ishlab chiqarish hisobidan

ta'minlamoqda. Mamlakatda o'rik, gilos olcha va anjir yetishtirish bo'yicha dunyo davlatlari orasida yetakchilardan hisoblanadi. Bugungi kunda Respublikada yetishtirilayotgan 80 turdan ziyod qishloq xo'jaligi mahsulotlari dunyoning 70 dan ortiq davlatlariga eksport qilinmoqda [1].

Qishloq xo'jaligining mamlakat iqtisodiyotida tutgan yuqori ahamiyati hisobga olinsa, bu sohada innovatsion texnologiyalardan foydalanish, korxonalarni modernizatsiya qilish pirovardida, ishlab chiqarish omillari samaradorligini oshirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Samaradorlik iqtisodiy va texnik turlarga bo'linib, texnik samaradorlik mahsulot ishlab chiqarish uchun ma'lum turdagi omillar to'plamidan foydalanish samaradorligini ifodalaydi.

Samaradorlik inson faoliyatining barcha jabhalarini qamrab oluvchi dinamik kuchdir. Uning ahamiyati iqtisodiy farovonlikda, ekologik barqarorlikda hamda jamiyat taraqqiyotida yaqqol namoyon bo'ladi. Rivojlangan va rivojlanayotgan davlatlarni samaradorlikka intilishi, foydalanilmagan imkoniyatlardan unumli foydalanish, innovatsiyalarni qo'llash va resurslardan maqsadli va ta'sirchan foydalaniladigan kelajakni shakllantirishga undaydigan asosiy tamoyil bo'lib qolmoqda.

Agar korxonalar ishchi kuchi, kapital va texnologiya kabi omillarning minimal miqdoridan maksimal mahsulot ishlab chiqaradigan bo'lsa, u texnik jihatdan samarali faoliyat yuritgan deb hisoblanadi.

Sifatli mahsulotga talab ortib borishi bilan bog'dorchilik amaliyotida texnik samaradorlikni baholash bugungi kunda dolzarb masalalardan hisoblanadi.

Bog'dorchilik sohasida texnik samaradorlikni tahlil qilish resurslardan foydalanishni optimallashtirish va hosildorlikni oshirishda muhim rol o'ynaydi. Texnik samaradorlikni tahlil qilishda parametrik va noparametrik usullar ishlab chiqarish jarayonida mahsulot ishlab chiqarishda resurslardan foydalanishning qanchalik samarali ekanligini baholash uchun ikkita alohida yondashuvdan foydalaniladi. Ushbu usullardan eng maqbullarini tanlab bir vaqtda foydalanish orqali bog'dorchilikda texnik samaradorlikni tahlil qilish dolzarb masalalardan hisoblanadi.

Mavzuga oid adabiyotlar sharhi. Bog'dorchilikda texnik samaradorlikni tahlil qilishda parametrik va noparametrik usullardan foydalanish qishloq xo'jaligi amaliyotida samaradorlik dinamikasini yanada to'liqroq va ishonchli tushunishni taklif qiluvchi bir qancha muhim maqsadlarga xizmat qiladi. So'ngi yillarda rivojlangan davlatlar, jumladan Yevropa davlatlarida bog'dorchilik mahsulotlarini organik usulda ishlab chiqarish bo'yicha raqobat paydo bo'lmoqda. Bu yevropalik iste'molchilar o'rtasida oziq-ovqat va ekologik xavfsizlik bo'yicha ortib borayotgan tashvish natijasida yuzaga kelmoqda. Horijiy olimlardan F.Offermann, H.Niyeberglar o'zlarining ishlarida parametrik usuldan foydalanib Ispaniyada organik zaytun yetishtirish sektori an'anaviyga qaraganda yuqori texnik samaradorlikka ega degan xulosaga kelgan bo'lsa, ular Gretsiyadagi organik paxta ishlab chiqaruvchilar uchun teskari xulosaga keladi. Natijalar barcha sohalarda bir xil emasligini hisobga olsak, qiyosiy tahlil qilish samarali ekanligini ko'rsatadi [2].

L.Zaibeta, P.S.Dharmapala bog'dorchilikda texnik samaradorlikni baholashda stokastik parametrik chegara (SPF) va DEA-Charnes, Cooper, Rodos (CCR) modellaridan foydalanib samarali faoliyat ko'rsatayotgan fermer xo'jaliklar ulushini aniqlashda foydalangan.[3] A.Y.Lewin, S.A.Lovellar fikricha, agar turli xil usullar yordamida olingan natijalar juda o'xshash bo'lsa, ularni yanada izshil va mazmunli deb hisoblash mumkin [4]. S.A.Lovelning fikricha esa

texnik samaradorlik manbalarini aniqlash samaradorlikni oshirish ushunch xususiy yoki davlat siyosatini ishlab shiqishda muhim ahamiyatga ega deb hisoblaydi [5].

Meva-sabzavot va uzum mahsulotlarini yetishtirishda texnik samaradorlikni tahlil qilishda parametrik va noparametrik usullardan foydalanish bo'yicha mahalliy olimlardan T.Sh.Shodiyev, R.H.Alimov, B.Berkinov, Sh.T.Hasanov, M.Dehqonov, I.K.Jumayev va X.X.Karimovlar tadqiqot olib borishgan.

MDH davlatlaridan esa N.I.Gaponenko, S.S.Apayev, K.G.Yasulov, Z.N.Burjaliyeva va I.N.Kulikovlarning tadqiqotlarida qishloq xo'jalik mahsulotlarini ishlab chiqarishda iqtisodiy hamda texnik samaradorlikni tadqiq etganliklarini ko'rish mumkin.

Tadqiqot metodologiyasi. Tadqiqot o'tkazishda adabiyotlar sharhi, taqqoslash, induksiya, deduksiya, so'rovnomalalar, svod tahlili va boshqa usullardan foydalaniladi.

Tahlil va natijalar. Bugungi kunda bog'dorchilikda texnik samaradorlikni tahlil qilishda keng qo'llaniladigan parametrik va noparametrik usullarning eng ommalashganlari stoxastik chegara tahlili (Stochastic Frontier Analysis-SFA), Kobb-Duglas ishlab chiqarish funksiyasi, translog ishlab chiqarish funksiyasi, ma'lumotlar muhiti tahlili (Data Envelopment Analysis-DEA) hamda DEA modellarining qavariqlik farazlarini tahrirlashga asoslangan FDH (Free Disposal Hull-FDH)larni keltirish mumkin.

Bizga ma'lumki agar modelning barcha parametrlari chekli o'lchovli fazolarida bo'lsa, "parametrik" aks holda "noparametrik" hisoblanadi. Parametrik va noparametrik usullarni tanlashda ko'pincha ma'lumotlarning tabiatiga hamda farazlar va tadqiqot maqsadlariga bog'liq deb qaraladi.

Parametrik usullardan bo'lgan stoxastik chegara tahlili (SFA) - mahsulot ishlab chiqarishda resurslardan maksimal erishish mumkin bo'lgan miqdori o'rtasidagi farqlash orqali ishlab chiqarish birliklarining samaradorligini baholash uchun ishlatiladigan usul. Stoxastik chegara modelining umumiy ko'rinishi quyidagicha:

$$y_i = f(x_i, \beta) + u_i - v_i$$

Bu yerda:

y_i - i -birlik mahsulot ishlab chiqarish hajmi.

$f(x_i, \beta)$ ishlab chiqarish chegarasining aniqlangan qismi bo'lib, x_i resurslar miqdori.

u_i - birliklar bo'yicha o'zgarib turadigan texnik samarasizlikni ifodalovchi tasodifiy o'zgaruvchi.

v_i - statistik xato yoki o'lchov xatosini ifodalovchi tasodifiy o'zgaruvchi.

β - baholanadigan parametrlar.

Modelda har bir birlik uchun texnik samarasizlik darajasini aniqlash uchun β parametрни aniqlash uchun ekonometrik usullardan foydalaniladi. Baholash natijasida olingan samaradorlik qiymatlari keyinchalik ma'lumotlar to'plamidagi ishlab chiqarish birliklarining nisbiy samaradorligini baholash uchun ishlatiladi.

Shuni ta'kidlash kerakki, stoxastik chegara modeli ishlab chiqarish chegarasining o'ziga xos funksional shakli ma'lumotlarning xususiyatlari va tahlilda qilingan farazlar asosida moslashtirilishi mumkin.

Parametrik usullarda yana biri Kobb-Duglas ishlab chiqarish funksiyasi hisoblanib, texnik samaradorlikni tahlil qilish uchun ishlatiladigan parametrik modelning klassik namunasi hisoblanadi. U $Q = A \cdot L^\alpha \cdot K^\beta$ ko'rinishini olib, kirish va chiqishlar o'rtasidagi o'ziga xos matematik bog'lanishdan iborat, bu erda Q - mahsulot, L - mehnat, K - kapital, A - o'zgarmas,

α va β - baholanadigan parametrlar. Sodda qilib aytadigan bo'lsak Kobb-Duglas ishlab chiqarish funksiyasi kapital, mehnat, er resurslarga nisbatan ishlab chiqarishning elastigligini baholaydi. Bundan tashqari kuzatilgan ishlab chiqarish darajasini Kobb-Duglas ishlab chiqarish funksiyasi tomonidan bashorat qilingan ishlab chiqarish darajalari bilan taqqoslash orqali alohida bog'dorchilik birliklari uchun samaradorlik ko'rsatkichlarini hisoblash mumkin. Kobb-Duglas ishlab chiqarish funksiyasidan bog'dorchilikda hosilni maksimal darajada oshirish uchun resurslarni optimal kombinatsiyasini aniqlash, resurslarni taqsimlash va ishlab chiqarishni rejalashtirish imkonini beradi.

Yana bir ommalashgan parametrik usullardan biri Translog ishlab chiqarish funksiyasi translog ishlab chiqarish funksiyasi texnik samaradorlikni tahlil qilish uchun ishlatiladigan moslashuvchan, chiziqli bo'lmagan ishlab chiqarish funksiyasidir.

Translog ishlab chiqarish funksiyasi Cobb-Duglasga nisbatan ancha moslashuvchan parametrik modeldir. U kengroq funktsional shakldan iborat bo'lib kirishlar va chiqishlar o'rtasidagi chiziqli bo'lmagan ko'rinishdan iborat. Modelning umumiy ko'rinichu quyidagicha:

$$Q = A + B \cdot \ln(L) + C \cdot \ln(k) + D \cdot (\ln(L))^2 + E \cdot (\ln(K))^2 + F \cdot \ln(L) \cdot \ln(K)$$

bu erda A, B, C, D, E va F parametrlardir.

Usul ishlab chiqarish funksiyasi parametrlarini, shu jumladan har bir kirishga nisbatan ishlab chiqarishning elastigligini va kirishlar orasidagi o'zaro elastiglikni baholaydi. Translog modeli kirish miqdoridagi o'zgarishlar boshqa kirishning optimal miqdoriga qanday ta'sir qilishini ko'rsatib, kirishni almashtirish effektlarini baholashga imkon beradi. Ushbu ma'lumot bog'dorchilikda kiritilgan to'ldiruvchi yoki o'rnini bosish mumkinligini izohlash imkonini beradi.

Bog'dorchilikda texnik samaradorlikni tahlil qilishning noparametrik usullaridan ma'lumotlar muhiti modeli (Data Envelopment Analysis-(DEA)) samaradorlikni chiziqli dasturlash orqali shakllantiradi. DEA bir nechta kirish va chiqishlar asosida qaror qabul qilish bo'limining (QQQB) nisbiy samaradorligini taqqoslaydi. SFA dan farqli o'laroq, DEA oldindan belgilangan funktsional shaklni talab qilmaydi, bu uni ishlab chiqarish jarayoni yaxshi tushunilmagan stsenariylar uchun moslash imkonini beradi. DEA, ayniqsa, samarali bog'dorchilik xo'jaliklarini aniqlashga yordam beradigan va eng yaxshi tajribalar haqida tushunchalarni taqdim etuvchi uchun qo'l keladi. Samaradorlikni hisoblashning ma'lumotlar muhiti tahlili (DEA) usuli 1978 yilda amerikalik olimlar A. Charns, U.V.Kuper, E.Rodec tomonidan taklif etilgan hamda M.J.Farrel g'oyalari asosida ishlab chiqilgan.

Modelning umumiy ko'rinishi quyidagicha:

$$\begin{aligned} & \min_{\theta, \lambda}(\theta), \\ & -y_i + Y\lambda \geq 0, \\ & \theta x_i - X\lambda \geq 0, \\ & \lambda \geq 0, \end{aligned} \quad (1)$$

Bu yepda θ - skalyar, λ esa $N \times 1$ o'lchamli vektor. θ -miqdor masala yechilgandan keyin topiladi va i –obyektning samaradorlik o'lchovi bo'ladi. Samaradorlik ko'rsatkichi samaradorlik chegarasida joylashadi va bu obyektlarning samaradorlik ko'rsatkichining qiymati 1 ga teng bo'ladi. Natijada samaradorlik chegarasi chiziqli bo'laklash natijasida vujudga keladi. Obyektlarga mos keluvchi nuqtalar samaradorlik ko'rsatkichidan kichik, ya'ni 1 dan kichik bo'ladi.

Ma'lumotlar muhiti tahlili usuli foydalanish sohasiga qarab "samaradorlik chegarasi" yoki "faoliyat samaradorligi" kabi atalishi mumkin. Bu atama obyektlarning kirishdan chiqishgacha almashinishini (xom-ashyodan mahsulot ko'rinishiga o'tishini) ilmiy asosda o'rganish imkonini beradi. Bundan metematik dasturlash masalasining ikki yoqlama simpleks ucul nazariyasidan foydalanib hisoblab chiqiladi.

FDH (Free Disposal Hull) modeli asosiy DEA modellarining qavariqlik farazlarni yo'qotib, erkin foydalanish imkoniyatini nazarda tutadi va u samaradorlikni o'lchash uchun DEAg muqobil yondashuv sifatida qaraladi.

Samaradorlikni tahlil qilishning parametrik usullari panel ma'lumotlaridan foydalanish, tasodifiy ta'sirni samarasizlikdan ajratish hamda standart xatosini hisoblash imkonini beruvchi afzalliklarga ega. SFA yondashuv chegara ishlab chiqarish funksiyasini o'lchashda moslashuvchan usul bo'lib, o'lchov xatosini mazmunli baholashni ta'minlaydi. Samaradorlikning parametrik usullari afzalliklari samarasizlik va ta'sirni modellashtirish imkoniga ega. Bundan tashqari, samaradorlikni tahlil qilishning ushbu usuli ta'sirlarni nazorat qilish uchun dasturlash yoki ekonometrik usuldan foydalanish orqali bozor narxlari kabi boshqa ekzogen omillar ta'siridan miqdoriy jihatdan mustaqil o'lchash uchun qulay hisoblanadi.

Samaradorlikni tahlil qilishning ushbu usullarining asosiy kamchiliklari shundaki, u ko'p hollarda cheklovchi bo'lishi mumkin bo'lgan texnologiyaning spetsifikatsiyasini talab qiladi. Bundan tashqari, parametrik yondashuvlarni o'tkazish - bu tasodifiy ta'sirni haqiqiydan qanday qilib samarali ajratish hisoblanadi.

Noparametrik yondashuvning afzalligi asosiy texnologiyaga parametrik cheklovlar qo'ymaslikdir. Shu nuqtai nazardan, DEA qaror qabul qilish bo'linmalarining nisbiy samaradorligini baholashning samarali parametrik bo'lmagan usuli bo'lib, kirish va chiqish yondashuvi o'rtasidagi aniq funktsional shakl talab etilmaydi. Bundan tashqari, samaradorlikni tahlil qilishning ushbu usuli samaradorlikni tahlil qilishning parametrik usullarining ba'zi kamchiliklarini bartaraf etish uchun ishlatiladi. Shu sababli, DEA hisob-kitoblari har bir birlikning nisbiy samaradorlik ko'rsatkichini maksimal darajaga ko'tarish uchun ishlab chiqilgan bo'lib, qaror qabul qilish uchun olingan vaznlar to'plamni barchasi bilan taqqoslash orqali tahlil etadi. Bundan tashqari, noparametrik usulda hisoblashlar osonligi, ma'lumotlar miqdoriy jihatdan o'lchanmasligi ammo sifatli shaklda bo'lishi hamda statistik xulosalar kabi juda ko'p cheklovchi taxminlarga ega emasligi bilan ajralib turadi.

Ularning afzalliklaridan tashqari kamchiliklari ham mavjud. Birinchisi, bu yondashuv o'zining mustahkam statistik asosiga ega emasligi, samaradorlik koeffitsientlari bilan ifodalanadigan noparametrik usulda kirish va ishlab chiqarish narxlari, firma o'lchamlari va boshqa ekzogen omillar ta'sir ko'rsatadi, bu nisbatlar yaqinroq baholashga to'sqinlik qiladi. Bundan tashqari, u samarasizlikni taqsimlash uchun biron bir o'ziga xos funktsional shaklga ega emas.

Hozirda samaradorlikni tahlil qilishning umumiy qabul qilingan metodologiyasi mavjud emas, ammo bu soha ikkita raqobatdosh yondashuvga bo'lingan: ma'lumotlarni muhiti tahlili (DEA) va stoxastik chegara tahlili (SFA). Bundan tashqari, parametrik va noparametrik usullar samaradorlikni baholashda qo'llaniladigan ikkita yondashuvdir, ammo qaysi yondashuvlardan foydalanishni tanlash hali ham noaniq. Parametrik va noparametrik usullarning o'ziga xos afzalliklari borligi sababli, tegishli baholash usulini tanlash bahsli hisoblanadi.

Parametrik usulda kirish va chiqishlar o'rtasidagi munosabatlar uchun ma'lum bir funktsional shakl talab qilinsa noparametrik modelda kirish va chiqish o'rtasidagi munosabatlarning funktsional shakli talab etilmaydi, balki u yanada moslashuvchan va ma'lumotlarga asoslangan bo'lib, ma'lumotlarni yanada ochiqroq o'rganish imkonini beradi.

Parametrik va noparametrik usullarning afzalliklari hamda kamchiliklarini keltiradigan bo'lsak, parametrik model kattaroq ma'lumotlar to'plamini talab qiladi hamda tashqi omillarni ta'siri inobatga olinadi. Noparametrik model odatda tashqi omillarni ta'sitiga ko'proq tayanmaydi, ammo kichikroq ma'lumotlar to'plamlari bilan ham ishlashi mumkin.

Parametrik model har bir o'zgaruvchining samaradorlik ko'rsatkichlariga ta'sirini izohlash uchun aniq parametr baholarini beradi. Noparametrik model to'g'ridan-to'g'ri parametrlarni baholashni ta'minlamaydi, balki individual omillarning aniq ta'siridan ko'ra samaradorlik ko'rsatkichlari va nisbiy reytinglarga asoslanadi.

Parametrik model to'g'ridan-to'g'ri qabul qilingan funktsional shaklga asoslangan samaradorlikni baholaydi, noparametrik modelda birliklarni boshqa birliklarga nisbatan solishtirish orqali samaradorlikni baholaydi.

Xulosa va takliflar. Xulosa qilib shuni aytishimiz mumkinki, bog'dorchilikda texnik samaradorlikni tahlil qilish bo'yicha keying vaqtlarda kombinatsiyalangan yondashuvni qo'llashga harakat qilinmoqda. Bu har bir yondashuvning kuchli tomonlarini inobatga olgan holda parametrik va noparametrik usullardan foydalanishni talab etadi. Bog'dorchilikda texnik samaradorlikni tahlil etishda stoxastik chegara modelining parametrlarini baholash uchun SFA dan foydalanib keyinchalik olingan samaradorlik ko'rsatkichlarini tekshirish va tasdiqlash uchun DEA dan foydalanish hisobiga yanada mustahkam va har tomonlama tahlil qilish imkonini beradi.

Адабиётлар/Литература/References:

1. A.Mamirov. Meva-sabzavotchilik sohasini tahlili. Iqtisodiy sharh. №4.(16) 2023. www.review.uz/oz/20h. 34-41 bet.
2. Offermann, F., Nieberg, H., 2002. Does organics farming have a future in Europe? *Euroshoises* 1 (2), 12-17
3. L.Zaibeta, P.S. Dharmapala. Efficiency of government-supported horticulture: the case of Oman. *Agricultural Systems* 62 (1999) 159–168.
4. Lewin, A.Y., Lovell, S.A.K., 1990. Editors introduction. *Journal of Econometrics* 46, 3–5.
5. Lovell, S.A.K., 1995. Econometrics efficiency analysis. *European Journal of Operational Research* 80, 452–461.
6. T.Sh. Shodiyev, M. Dehqonov. Iqtisodiy samaradorlikni aniqlashning klaster usuli. "Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar" ilmiy elektron jurnali. № 5, iyul, 2012 yil.
7. Akbarov H.O'. Agroklasrlar iqtisodiy faoliyatini modellashtirishning nazariy va amaliy masalalari. Monografiya. "Fan bulog'i" nashriyoti. Samarqand- 2023-yil. 164 bet.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 1 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).